

DRIE GENERATIES

In deze rubriek beantwoorden drie mensen dezelfde vraag, bekeken door de bril van hun eigen generatie. Deze week: hoe kijken drie generaties, 125 jaar na *Rerum novarum*, naar de band tussen Kerk, geloof en sociale actie?

‘Kerk moet de massa blijven aanspreken’

Mariette Van Overloop, Lore Baeten en Lieve Van Daele. © Stefaan Baeten

Bij de aanvang van ons gesprek haalt Mariette Van Overloop (84) meteen een oude uitgave van *Rerum novarum* boven. Die doet haar terugdenken aan haar tijd bij de Vrouwelijke Katholieke Arbeidersjeugd (VKAJ). „Dat lidmaatschap was toch een stevig engagement”, zegt ze. „Aanvankelijk lokaal, vervolgens bij het verbond en nog later nationaal. Ik was vaak de baan op en sinds mijn twintigste miste ik geen enkele *Rerum novarum* viering. Had ik dat wel gedaan, dan ik had me daarover beslist schuldig gevoeld.”

Mariette Van Overloop groeide niet op in een arbeidersgezin, maar als kajotster ontwikkelde ze een groot respect voor arbeiders. Geïnspireerd door de geest van kardinaal Cardijn, die ze persoonlijk kende, horen voor haar geloof en sociale inzet onlosmakelijk samen.

„Op hoogdagen kregen we heuse lessen over de sociale leer van de Kerk”, herinnert ze zich.

„Eucharistie en gebed waren een wezenlijk onderdeel van onze werking. Het heeft me gemaakt tot wie ik ben.”

Dochter Lieve Van Daele (52) herkent hoe die geest ook haar inspireert. „Je kunt misschien nog beweren dat wie mensen graag ziet, niet noodzakelijk God graag ziet”, zegt ze. „Wie echter van God houdt, kan niet anders dan ook van mensen houden.”

„Voor christenen zou sociale inzet vanzelf erbij moeten horen”

Voor Lieve Van Daele heeft geloof alles te maken met dankbaarheid. „Dat maakt me meteen ook gevoelig voor wie in onze samenleving geen stem hebben”, legt ze uit. „In mijn sociale en nationale politieke engagement probeer ik die groepen toch een stem te geven. Als we allemaal broers en zussen zijn, kun je er

geen genoeg mee nemen dat je broer of zus minder kansen krijgt dan jij. Voor een christen zou sociale inzet vanzelfsprekend moeten zijn.”

Kleindochter Lore Baeten (20) behoort tot een generatie die verder van het geloof afstaat. Al enkele jaren zit ze op kot in het seminarie *Leo XIII* in Leuven, genoemd naar de paus die in 1891 de sociale encycliek uitbracht. „Ik werd verliefd op dat kot”, zegt ze. „Ik vond er ook een context om met andere jongeren te praten over geloof. Bovendien ademt het gebouw geschiedenis en nodigt het daardoor uit na te denken over de wortels van de Kerk en van de sociale beweging. Dat helpt me om mijn eigen weg in beide te vinden.”

Ook voor Lore Baeten houdt het geloof onmiskenbaar een sociaal aspect in. „Ik volg nu de opleiding sociaal werk en voelde me daarin meteen thuis”, zegt ze. „Ook op kot zet elke groep zich in voor een goed doel. Socia-

le inzet wordt me niet ingegeven door frustratie of woede, maar veeleer door het geloof dat we allen broeders en zusters zijn.”

Toch is dat samengaan van geloof en sociale inzet vandaag niet langer vanzelfsprekend. Ook lijken de Kerk en de christelijke sociale beweging wat van elkaar vervreemd. „Dat is natuurlijk een algemene tendens in onze samenleving”, zegt Lieve Van Daele. „Die vanzelfsprekende associatie van instituten ligt moeilijker bij jongere generaties.”

„Heel wat leeftijdgenoten zijn het instituut inderdaad voorbij”, beaamt Lore Baeten. „Dat geldt zowel voor de Kerk als voor de sociale beweging. Dat neemt echter niet weg dat ze vaak wel de waarden ervan onderschrijven. Die krijgen we vandaag in hoofdzaak mee via onze opvoeding. Vaak beseffen we niet wat daarvan de voorgeschiedenis en de wortels zijn.”

„Dat structuren en tradities in vraag kunnen worden gesteld,

is op zich positief”, vervolgt Lieve Van Daele. „Toch is het inderdaad jammer dat we met het weggooien van het kader soms de kern dreigen te verliezen. De basisinspiratie van de Kerk en de beweging zijn immers prima. Daar hoeven we ons allerminst voor te schamen, integendeel. Nostalgie helpt ons echter niet vooruit. We zullen moeten zoeken naar nieuwe manieren om geloof en engagement samen te beleven.”

„We moeten er als Kerk ook op bedacht zijn dat we niet terugplooiën op onszelf”, vult Mariette Van Overloop nog aan. „Zo mis ik in de liturgie vaak aandacht voor de actualiteit. Cardijn bracht in zijn tijd de grote massa onder de aandacht. Dat vroeg moed en volharding, want hij ondervond behoorlijk wat weerstand. Dat vergeten we vaak. De Kerk moet ook vandaag die massa blijven aanspreken.”

Christof BOUWERAERTS

LEZERSBRIEVEN

Reageren op artikelen in deze krant? U kan schrijven of mailen (met vermelding van uw naam en adres) naar: **KERK & leven**, Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen of lezersbrieven@kerknet.be

Celibaat (1)

KERK & leven, 6 APRIL 2016

Overall ter wereld bestaan spel- en sportregels. Wat als een scheidsrechter zich niets aantrekt van de internationale afspraken? Tijdens hun opleiding hebben seminaristen volledig vrij en bewust kunnen kiezen: priester worden naar Jezus' hart of een goede huisvader worden. Een priester kan ten volle een goed, waarachtig en minzaam mens zijn. Paulus zou schrijven: „noch man noch vrouw”.

We kunnen vandaag schrijven: echt mens zijn is én man én vrouw zijn. Jezus zegt: „Ik ben de weg.” Waarom zoeken Hugo Vangeel en zovelen zijstraten en doodlopende straatjes? Waar is de goddelijke bezieling van collega's die leven als gehuwden? Het is onmogelijk totaal gezwoeren kameraad te zijn van Jezus en van een vriendin. Wat is het volk Gods met dubbelzinnige voorgangers? God kan barmhartig zijn voor wie verkeerd deden.

Zijn barmhartigheid is geen dekmantel om durende ontrouw goed te keuren, laat staan een wettelijk kader te geven. We waarderen allen die ongehuwd leven voor het Rijk Gods.

Dirk VAN DER LINDEN, Drogen

Celibaat (2)

KERK & leven, 6 APRIL 2016

Voor sommige priesters kan het celibaat misschien vruchtbaar zijn, voor anderen – ik vermoed de meerderheid – is het veeleer een verarming en een last. Op de vraag of het verplichte celibaat moet worden behouden, is het antwoord: nee, nee, driewerf nee. Onze Kerk kent archaische structuren en standpunten uit een verleden die weinig of niets te maken hebben met de kern van ons geloof. Het verplichte celibaat is daar een voorbeeld van.

Het is totaal onverantwoord een jongeman te verplichten levenslang afstand te doen van liefde, intimiteit, seksualiteit

en ouderschap. Dat een priesterleven niet te delen valt met een partner en kinderen, wordt door de realiteit weerlegd, want in andere Kerken bestaat dat wel. Er zijn trouwens wel meer mensen die een intens beroep met een gezin combineren. Een priester moet geen superman zijn.

De tijd is voorbij dat priesters zowat van alles moesten zijn: luisterend oor, rouwverwerker, bemiddelaar, psycholoog of therapeut. Er zijn nu meer opgeleide mensen, diensten en verenigingen. Laat de priester gewoon „als mens onder de mensen leven, met alle aspecten van hun mens-zijn”, zoals Hugo Vangeel het zo mooi uitdrukte.

Daar kan hij zijn kerntaken uitvoeren: het evangelie verkondigen, de sacramenten bedienen en zelf geloofwaardig zijn. Zowel de priesters als de gelovigen zullen er wel bij varen. Wie toch het celibaat verkiest, kan dat nog steeds, maar dan in alle vrijheid.

Hugo VERLAECKT, Malle

Mijn Stannah Siena, aangepast aan mijn behoeften

Documentatie en gratis prijsophaal op 0800 95 950

info@stannah.be

www.stannah.be

Naam + Voornaam
Adres
Postcode Tel :
Stad E-mail

Stannah sprl
Poverstraat 208, 1731 Relegem

Stannah